

EL PAÍS VALENCIÀ

Any I • Núm. 2

VALÈNCIA 25 DE MAIG 1935

PREU: 15 CÈNTIMS

Director:
J. CASTANYER I FONTS

Oficines: POETA QUINTANA, 7

PERIÒDIC D' ESQUERRA VALENCIANISTA

LA VISITA D'AZANA

VALENCIA, PER LA LLIBERTAT

HERRIOT I LERROUX

Cada instant, té una responsabilitat històrica i és indubtable que, el moment polític que vivim, té definida una trajectòria de polarització cap als partits extrems, i a demostrar-ho venen els fets significatius de la política espanyola i els no menys importants que han posat de manifest les darreres eleccions en França.

El ferm atac dels partits feixistes cap a les institucions liberals i democràtiques i els esforços per assaltar la governació dels estats, ha obligat als partits d'esquerra a organitzar-se en fronts de defensa, possibilitant les unions i les intel·ligències precises a un deure de conservació, que han produït, com a conseqüència, situar la lluita entre la extrema esquerra i la extrema dreta.

L'elecció de Chiappe i el avenç formidable dels partits obreristes que ha acimat en el triomf electoral, cal que siguem estudiats per aquells partits que estan en el perill greu d'ésser absorbits per els que, empenyats en l'atac i els que forçosament han d'estar a la defensa, acabaran assimilant als elements afins, destruint a eixos elements que en el desig de controlar sempre (amb més egoisme que tacte) estan col·locats al centre de la lluita empenyada.

A Espanya, són les dretes monàrquiques, monarquitzants i feixistes, les que, aprofitant la injúria, obstruint el parlament, i atacant les institucions, han donat la tònica que calia per que els partits republicans, la classe treballadora i els que senten la llibertat i la justícia com a única dignificació de l'home, formen el front únic que triomfarà en el moment oportú, i sols els partits (millor dit, un partit, el radical) ha estat al marge de la realitat històrica, favorint actituds, produint violentes reaccions en l'opinió pública i allò que és pitjor, obligat a la incomoditat de contínues rectificacions, que es tradueixen en el descens tràgic de llur potencialitat i en el augment dels nuclis clarament definits i situats.

El 10 d'Agost a Espanya i el 6 de Febrer a França, són el principi d'una tàctica de violències contra les doctrines alliberadores dels homes d'esquerra i únicament una coincidència en l'esforç i una disciplina en els partits, podrà fer front a la labor destructora de la reacció. Calia definir-se i en França, han mancat a la consigna els radicals i radical-socialistes, amb una ceguera suicida, i malgrat el nombre de llocs aconseguits, és indubtable que el resultat electoral els farà reflexionar. Herriot i la seua política, poden ésser la solució definitiva d'un futur immediat i en ells radica la responsabilitat històrica del moment actual. A Espanya, les eleccions de Novembre, són la concreció d'una mateixa responsabilitat. Els que alçaren bandera contra una tendència col·laboracionista, han col·laborat (fins deixar-se conduir) amb la reacció capitalista, clerical i feixista, produint-se el procés històric, la liquidació del qual s'aboca al fi.

Herriot i la seua tendència, encara poden salvar-se, gràcies al triomf de les esquerres. Lerroux i el partit radical, difícilment trobaran el camí. Han caminat massa per la nit de les inconseqüències...

LA SETMANA POLITICA

La setmana política que acabem de patir marca un parèntesi significadíssim en aquest trànsit de plena eufòria cedista-radical.

Tres fets d'importància han vingut a demostrar que el *cónclave* de la pacificació no està subjecte al Poder amb massa consistència. Són els que es refereixen als projectes de Llei de Premsa, al de solució—és un dir—de l'atur forçós, i al debat sobre política internacional. En tots tres problemes ha pogut palesar-se que no existeix pròpiament lo que es diu un criteri de Govern, ni sixquera un programa.

(Passa a la pág. 8)

MANUEL AZAÑA I DIAZ

En tots els temps ha estat València bressol lluminós de la llibertat. En l'Edat Mitjana, quan constituïa l'Estat Valencià de la Corona d'Aragó; en les Edats Moderna i Contemporània, des de la unió d'Aragó i Castella.

En la vida política d'Espanya, com abans en la vida política dels Estats de la Corona d'Aragó, València, l'impuls espiritual de València, ha obligat, en determinants moments de la Història, a tancar primer i dirigir després el rumbo de la vida civil, política i social dels pobles ibèrics amb la força expansiva del seu sentit democràtic immanent i del seu amor congènit a la llibertat.

Des de la constitució del País Valencià com a poble, la seua capital, València, exponent de les virtuts, passions i anhels de tot el país, ha estat caixa ressonadora de les vibracions espirituals de l'ànima valenciana.

Cap moviment popular es registra a la Història valenciana que no s'adrece vers el camí infinit de la perfecció i la veritat per les dreces punxoses de la llibertat i amb dalers de neguit progressiu. Com que este camí no està mancat d'obstacles, també el poble valencià, com tots els pobles, s'ha vist diverses vegades privat de llum en la marxa de llur vida històrica. Allavors acomblava forces per a recobrar-se i de sobte, es sacava el jou, santament indignat en les guerres de la Unió, advertint enèrgicament i dignament amb Vinatea, desencadenant-se furiosament en les Germanies, sacrificant-se orgullós i altiu entre les flames de la Xàtiva encesa.

Este destí gloriós, este seny de la nostra personalitat, no abandona a València en la nostra època: Blasco Ibáñez recorda als valencians l'obligació que tenen d'ésser lliures i els senyala la manera de ser-ho creant una consciència col·lectiva i fundant un partit republicà autonomista. I encara que alguns detentadors nominals de les seues ensenyances (per falta de ètica, per baixes passions, per incapacitat de dirigir un gran poble, malgrat tot) hagen malmés el contingut espiritual de la testamentaria política de Blasco Ibáñez, la seua herència floreix losana conreuada per atres mans més idònies, més identificades amb el daler que animà la seua vida.

Sánchez Guerra intenta el primer colp a la Dictadura primorriverista a València. Es València també la que ou la declaració republicana de l'actual President de la República espanyola, fent cruixir la podrida barraca monàrquica amb porquera i tot. Es en València i en la Plaça de Toros voltada de metralladores, a on es celebra el gran mitin electoral de pocs dies abans de la proclamació de la República, constituint un anunci cert de la mateixa.

Es ara també, quan la República dolorida, escarnida, insultada, cerca paladins que la lliuren del drac reaccionari; quan la República, falsejada i presonera dels reaccionaris, vol lliurar-se d'ells per a viure amb decència, progrés i justícia, és a dir, amb les essències i l'ètica que li són consubstancials, cerca a València. I és en València on l'home ennoblit per la persecució, la calúnnia i la saliva càustica dels sapos, l'home que redemix Castella davant la resta dels pobles espanyols perquè encara ell, un castellà, l'afany d'estos pobles a disposar de llurs destins, l'home que posseix el secret de la grandesa de la República perquè se n'adona dels fons històrics d'Espanya amb el doble fi orgànic i polític que li cal; este home, Azaña, mamprén demà a València la reconquesta de la República per als republicans i la captació de l'esperit dels pobles ibèrics per a la constitució del gran Estat espanyol com deu ésser i no com el que és, per tal de convertir allò que és unitarisme forçós, en unitat voluntària i satisfactòria.

A este acte no han de mancar els valencianistes, aquells valencianistes qual cognom és una conducta i no una etiqueta sense contingut, que inclouen un sentiment liberal i universalista i no un anacronisme fallit, una voluntat activa i no una contemplació estàtica.

El diumenge, al costat del que tan rudes batalles lliurà contra els turiferaris de l'espanyolisme centralista, per les llibertats dels pobles d'Ibèria, junt a l'home qual concepció justa i únicament possible de l'Estat espanyol són incapaços de comprendre els tartufos i tartarins monàrquics i feixistisants, estarà la nostra Senyera, la Senyera de les Germanies, la Senyera de la llibertat.

L'atra Senyera, la dels apologistes de Gil Robles en l'Escorial, la dels que la mostren tan gran als balcons com petita la tenen a l'ànima, no ens interessa, no

(Passa a la pág. 8)

DE LA NOSTRA HISTORIA

LES GERMANIES

I
Reinava en Espanya Carles I i ens trobavem en aquells famosos temps de l'imperi, subsegüents als en què la parella de catòlics Ferran i Isabel havien fet la *unidad nacional*. La noblesa valenciana, fins aleshores subjecta a les restriccions que l'imposaven els Furs, s'havia ja convertit en una aristocràcia, volent semblar-se a la castellana; el luxe exagerat, el llibertinatge, la depravació en els costums, els vicis de tota mena, arrelaven per complet en els nobles, excitant açò al poble, que no podia avindre's a presenciar fets vituperables i a sofrir atropells. El sentit democràtic que havia imperat sempre era cada vegada més llunyà.

No pot estranyar, puix, que el poble anara prenint certes prevencions, i la diferència de classes que abans tenia un caire suau, esdevinguera ja una lluita. Prenint com a excusa la necessitat de defensar-se en el cas de una invasió dels sarraïns, els gremis de la ciutat de València s'armaren i quedà formada la *Germania*, autorisada pel mateix rei, i constituint un verdader exercit del poble, organitzat militarment.

Eixa Germania, ja en plena activitat, va estar dirigida pels mateixos obrers; *Els Tretze* era denominat el Consell que fea cap d'ella, representant els gremis. El formaven: Guillem Sorolla, teixidor de llana; Sebastià de Nona, velluter; Pere Villes, tundidor; Pere Bage, curtidor; Antoni Garbí, pelaire; Alons Cardona, cordoner; Damià Isern, guanter; Onofre Peris, espartenyer; Joan Lledó, botoner; Jeroni Cervera, cerer; Vicent Moxolí, llaurador; Joan Sanxo i Joan Gomis, mariners.

Joan Llorens, cardador va ser l'ànima i principal organitzador d'aquell moviment, primer de caràcter social ocorregut al País Valencià.

Els agermanats presentaren al rei moltes queixes sobre el procedir dels nobles; varies vegades donaren compte dels atropellaments que eren comesos: violacions, crims, etc., i finalment demanaren foren nomenats dos jurats obrers, com a garantia de què les lleis havien de complir-se, defensant al poble quan corresponguera.

Els ànims anaven excitant-se cada vegada més; aldarulls s'en produïen ab gran freqüència. El poble no passava ja en silenci els agravis que se li feen, ni transigia en els escàndols que la noblesa posava en descobert, especialment els vicis. La persecució d'aquells que s'havien degradat fins arribar a aberracions en el sexe, va ser una de les coses per les què començà el poble; volia una rectificat de costums i açò ens prova com els desitjos dels agermanats eren dignes de tindre's en compte i mereixien la més absoluta atenció.

Però estavem en 1520 i erem

ja en temps en què la nostra nació havia perdut gran part de la seua personalitat; ens governaven des de fora del País. Els reis, aliens per complet a les necessitats de la nostra terra, no es preocupaven massa de lo que ací passava; oïen als emisaris que uns i altres els tramietien, i desconexadors exactes dels problemes, resolien segons el caprici o la major o menor pressió que s'els fea. Llavors ja començava a patir-se el mal que algun temps després tan greu s'ha fet. Mentre el País Valencià tenia el seu govern completament propi, mentre ningú que no fóra de les nostres terres tingueria intervenció directa ni indirecta en els assumptes de la nació valenciana, la més absoluta democràcia imperà, i els conflictes eren resolts; però després, quan tenien que vore's des d'atres terres, canviava tot d'aspecte.

Una intervenció personal del rei, la seua presència en València, tal vegada haguera resolts el conflicte de les Germanies; però Carles I estava massa atrafegat per anar a coronar-se emperador d'Alemanya i va limitar la seua actuació a nomenar virrei i Capità General del País Valencià Diego Hurtado de Mendoza, comte de Mèlito. Lo poc que açò tenia que conjurar el plet ho demostra que quan este virrei va fer la seua entrada en València va tindre que seguir l'itinerari que el poble, els agermanats, li assenyala.

L'ambient era cada vegada més favorable als obrers, i quan el Consell General de la ciutat va reunir-se per a elecció de jurats, va triomfar la candidatura dels agermanats, incloent a dos d'ells per a ocupar els càrrecs. El virrei, al·legant ordres que dia rebudes de Carles I, va negarse a admetre els nomenaments, no obstant les recomanacions que se li feren per a què accedira, per tal d'evitar la rebelió, la qual va començar a esburnejar tot seguit i baix diverses formes, arribant a intentar-se assaltar el palau del virrei amb motiu d'una protesta per la condemna d'un ajusticiat.

Les coses prenien un caire massa greu, i el comte de Mèlito, eixa mateixa matinada abandonà la ciutat de València, i s'en anà a Cocentaina, per a passar després a Xàtiva i a Dènia.

La revolució s'havia declarat ja i la Germania dominava la ciutat.

JAUME VINATEA

Subscriuiu-vos

i compreu

"El País Valencià"

Automòbils anglesos

HUMBER .. HILLMAN

Eugeni Burriel

Gran Vía Marqués del Túria, 40
Telèfon 12466

València

Valencians!

Garcia Cantó

que no té despeses en la PANYERIA I SASTRERIA del carrer d'Adressadors, 7, us confirma que us perjudiqueu els vostres interessos comprant robes de PERXA i després resulteu vestits com uns NINOTS DE FALLA.

Nota de preus a la mida amb un 25 per 100 més barat que de PERXA

UNIFORMES MILITARS I CIVILS

Sense cap de compromís de compra, visiteu a

GARCIA CANTÓ

ADRESSADORS. 7

Pantaló de llana de	15 pesetes per	10 pesetes
»	20 »	15 »
»	25 »	20 »
Traje	90 »	60 »
»	100 »	75 »
»	115 »	80 »
»	150 »	125 »

Telèfon 13799

VALÈNCIA

Anuncieu en aquest periòdic de màxima circulació en el País Valencià

Casa Albiñana, Rádio

Castilla

Philco

Gloritone

Emerson

Pilot

LES MARQUES DEL MAJOR PRESTIGI
PREUS COM NINGÚ - LLARGS PLAÇOS

Salvà, 11 (vora la Universitat) - Telèfon 15482

VALENCIA

EL FEDERALISME

En el meu article *El Centralisme*, dic que no cal combatre el madrileny i afirmar per altra banda, que el que cal fer d'una manera roenta és remarcar el fet de la nostra nacionalitat aliena a Espanya; però això no vol dir que jo no crec pas en l'eficàcia del federalisme.

Jo hi crec.

El migrat, escatimat, difós, encara té el gran avantatge de reconèixer les personalitats nacionals (baldament siga d'una feble faisó) existents en un estat.

L'ampli, el que nosaltres nacionalistes somniem, fóra el que, tot i reconeixent i donant realitat a les nacionalitats definides pels seus caràcters ètnico-lingüístics, donés lloc a una unió lliure de totes les que constitueixen la humanitat. Però una unió que deixés intacta la vida interna de les esmentades comunitats; una unió feta per a laburar d'una manera efectiva per la pau i pel lliure intercanvi comercial i cultural.

L'altre federalisme, el moderat, el que tot i conservant la unió d'estats autònoms l'aspecte extern d'una nació gairebé unitarista, dona una petita remarcança, quelcom de relleu als nuclis hi inclosos, també ens interessa. És el primer grau de l'escala que hi ha que pujar.

Abat la preponderància del nucli absorbent, sadolla els diversos pobles, sanament i optimista, de la consciència de la llur personalitat i evita (com assovint esdevé en el nostre país) que en la seva trista dissort de poble conquerit, gran part d'aquest estiga apenedit d'haver nascut diferent al poble dominant, els individus del qual marxen per tot l'estat amb un posat d'homes substancialment superiors.

Aquest migrat federalisme, en donar vida oficial a les llengües apel·lades impropriadament regionals, mena els pobles a un florent estat de cultura, solament possible, per a la generalitat de les masses, en llengua materna. Tot seguit, damunt l'artifici de la llengua foranera, es basteix apressadament i ferma, una literatura nova, natural, fecunda, que brolla de totes bandes, d'on menys hom pensaria, com a conseqüència lògica del conreu, pels pobles, de la seva autèntica espiritualitat.

I prepara el terreny, enfi, per a una absoluta alliberació de les nacionalitats altre temps oprimides, que les pose en condicions (sols les personalitats lliures poden contractar), per a fer el concert universal que acaba pràcticament amb les fronteres en allò que tinguen d'obstacles, sense acabar amb la diversitat creadora, sàviament imposada per la Natura per sobre de la voluntat dels homes.

Si que estimem, doncs, el federalisme, tal com, ara, de cap i volta, es podria implantar al que es diu Estat espanyol.

Però cal demanar-lo, exigir-lo amb el raonament que som una nacionalitat aliena a Espanya, com Galícia, com Euzcadi.

Combatem Madrid, però no perquè centralitze a Espanya, que seria tan com negar el nostre fet nacional, sinó per ésser el cap i casal, l'òrgan primor-

dial pel qual aquesta Espanya imperialista exerceix el seu assimilisme, que amenaça atuir per sempre la nostra existència com a poble lliure, com a poble de subjectivitat remarcada, com a poble que té dret a un pensament i una cultura pròpies i a tenir en el món civilitzat el lloc que li pertoque.

ENRIC VALOR I VIVES

ELS NOSTRES POLITICS I EL VALENCIANISME

ISIDRE ESCANDELL UBEDA

Un dels nostres propòsits avui enrealització, és donar a conèixer als nostres llegidors l'opinió dels polítics valencians sobre el moviment valencianista, i a l'ensems, aquelles repercussions que la política valenciana puga tindre en la xarxa complicadíssima de la península. Tanmateix, ens interessa saber el que pensem, i com venen possible la solució al problema avui plantejat, no ja a la península, sinó a tot arreu del món, del dret al propi govern i el reconeixement de les petites nacionalitats.

Per tal, doncs, de poder assabentar-nos d'aquestes opinions que nosaltres creem necessàries, hem cercat l'ex-diputat a Corts Constituents per el Partit Socialista Obrer, per tal que ens exposara la seua opinió sobre diversos punts relacionats amb el nostre problema.

Ens ha rebut amicablement i amb molt de gust s'ens oferix per el que volem.

EL MOVIMENT VALENCIANISTA

—Quina opinió teniu del moviment valencianista?

—Al meu entendre—ens diu Escandell—, una de les determinants del poc èxit i desenrotll del moviment valencianista del País Valencià és el del enquadrament de dit moviment—per lo menys fins les darreries de la monarquia—, en els sectors de dretes. Aquesta tradició ratpenatista ha estat en tot moment fatal per a la causa valencianista, donada la manifestació liberal de València amb caràcter permanent. Així ha estat fàcil identificar el valencianisme amb les visions més reaccionàries de València, fins al extrem de que el valen-

cianisme així concebit no ha estat altra cosa que un valencianisme amb censura eclesiàstica.

—Podeu dir-me alguna cosa sobre l'actuació dels partits polítics en relació al nostre valencianisme?

—El valencianisme dinàmic, çò és, el que ha procurat desde el plà material engrandir el nostre país manifestat en les seues indústries avui potentíssimes, ha tingut en el Partit Socialista un bon defensor. En les corporacions de Dret públic els representants socialistes valencians han treballat pels interessos col·lectius de València. Els Diputats socialistes valencians, en les Corts Constituents han rivalitzat en tot per a la defensa d'aquests interessos que per ésser col·lectius afecten en molts casos als treballadors.

—Com veieu la política peninsular en relació al problema autònic?

—La lluita actual en Espanya es distinx per una enorme gesta dels elements obrers i liberals contra l'acció feixista de l'Espanya oficial i governativa. El caràcter integral d'aquesta lluita fa que de moment el problema autònic de les regions ocupe un pla subaltern per a anar en línia directa contra la reacció, ja que és aquesta precisament la destructora dels dalers autònoms dels pobles peninsulars.

EL NACIONALISME

—Quina es la posició del socialisme davant el problema nacionalista?

—Una de les disciplines privatives en l'Europa actual, són les del socialisme i nacionalisme. Precisament, en els resultats del Tractat de Versalles es regis-

tra l'èxit del ressorgiment de les nacionalitats oprimides, i del socialisme que és el nucli ideal que accepten les esmentades unitats nacionals ressorgides. Es comprén, doncs quan aquestes nacionalitats estaven atenallades pels imperalismes, els havia col·locat al seu voltant un cercle de ferro i de foc. Al ésser lliures trobaren en el socialisme la corrent política que havia de consolidar-los el «statu quo» nacional. Per això durant els primers anys del seu ressorgiment, foren socialistes: Letònia, Finlàndia, Polònia, Xecoslovàquia i Estònia. Un detall es digne de tindre's en compte: És la posició del socialisme espanyol davant el problema autònic de Catalunya. Per la meua condició de secretari de la Comissió parlamentària que va entendre en l'esmentat Estatut, jo sé la disposició favorable del Partit Socialista a les aspiracions autònomiques de Catalunya. I altre és el laborisme amb respecte a Egipte i a Irlanda en els primers mesos de 1924. Qui de una manera clara i terminant soluciona la qüestió, és el catedràtic de la Universitat de Pissa i diputat socialista abans al règim faixista, Adolf Zerboglio en el seu llibre «El socialisme i les objeccions més comuns. Aquesta declaració, és la maqueta per a la visió d'un socialista davant els problemes nacionalistes. No sense abans declarar que respectant les diferències

pròpies del «ètnos», no com ideologia sinó com realitat, aspirem a una convivència humana de tipus universal que fonga als hòmens en una sola classe de treballadors, dignes, honorats i intel·ligents com desitga el socialisme. Així ho vaig manifestar en un article publicat en el fons de «El Socialista» en Juliol de 1926, sempre d'actualitat en perfilarse problemes d'aquesta naturalesa.

Remitixc el lector a les declaracions del senyor Zerboglio i les que l'ànima alada de Joan Valera publicà en el seu llibre «Juicios Criticos», en el que parla d'una manera liberal i avançada del problema de les nacionalitats ibèriques. I com una compilació d'aquest problema, m'atenc al discurs que vaig pronunciar en el mitin de la plaça de braus d'Alcira, en Novembre de 1932, representant al Partit Socialista Valencià.

Amb tots aquests antecedents i ratificant el que fón substància d'aquell discurs, me és grat constatar als vostres requeriments i feu constar la meua salutació a EL PAIS VALENCIA.

ALBERT

FENT HISTORIA

LA NOSTRA POLITICA JA TE HISTORIA

L'Instant de començar una nova jornada al llarc camí del moviment nacionalista valencià, és també l'hora de resumir el període passat fent el balanç de lo que l'activitat dispersa, multi-forme i externament anàrquica dels valencianistes ha anat creant. Els moviments col·lectius, sempre, a la vista del contemporani, presenten aqueixa sorprenent desconexió perquè els nostres sentits no poden assimilar aqueix ritme d'eternitat que té sempre l'obra espiritual de l'home. Així, política, cultura, història, acció, es confonen al nostre voltant i no ens deixen vore clar el nostre camí. Sols al començ d'un nou jorn de treball veiem diafan lo que abir deixàrem laborat.

El valencianisme vé de passar una trista però saludable experiència, per haver sofert l'entrebanc d'una posició, d'una teoria habilitíssima, per la qual no podia existir més valencianisme que l'*integral i totalitari* lo qual vol dir sempre, política de dretes.

No és oportunitat aquesta d'insistir sobre un tema tan plè de suggerències, i per això seguim dient que el valencianisme ha superat aquest fatal (fatalíssim en 1935) apoliticisme pseudo-reaccionari. Som ja molts

valencianistes els que pensem que el nostre moviment o és polític o no és res i som també prou els que afirmen que sols dins d'una política, i d'una política d'esquerres poden trobar clima apropiat els moviments lliberadors de les nacionalitats. Política, i política d'esquerres. La política valencianista, per la coincidència d'ara, possibilitadora de futures actuacions, entra avui en una fase interessantíssima. Però açò no vol dir, clar és, que avui comence la Política valencianista.

Els primers valencianistes foren francament «totalitaris» i francament reaccionaris, salvant excepcions que sempre durem enmig del nostre pensament. Llombart era un complet liberal, però «Lo Rat Penat» continua essent una entitat de dretes. Fon després de molt de temps que «Lo Rat Penat» funcionava, quan ja la seua ortodòxia incommovible i la seua manca d'activitat, diguem-ne, «popular» havia possibilitat noves inquietuts, quan va morir com a cosa dinàmica havent complit una missió històrica que ningú té interès en desvaloritzar. Es crearen entitats joves, escolars o culturals i es creà un organisme polític que es deia «Unió Valencianista».

(Pasa a la pàg. 6)

FA ANYS AQUESTA SETMANA...

(DEL FITXER DE L. MARTÍNEZ VIDAL)

Dia 28. En 1361. Pau entre Aragó i Centella.—Pere II dona permís per a desnonar i enderrocar les cases precises per a construir el Miquelet de València. En 1457. Ausias March obté permís per a obrir la sèquia de rec de Benifaió. En 1883. Antoni Juan obté privilegi per a explotar l'embarcador del Grau de València. En 1867. Mor Josep Escrich, autor del diccionari valencià-castellà.

Dia 29. En 1410. Mor el Rei Martí de València. En 1421. Naix el príncep de Viana. En 1565. El Comte de Benavent jura el càrrec de Virrei de València. En 1808. Derrota de Moncey. En 1858. Arriba a València la Reina Isabel II.

Dia 30. En 1502. Jura i pren possessió del càrrec el nou governador de València Geroni Cavanilles. En 1635. Pere el Cruel, de Castella, ataca la ciutat d'Oriola. En 1679. Jura de virrei de València el Duc de Veragua.

Dia 31. En 1495. Els testamentaris de Vicent Penyarroja fan lliurament del cavall de Sant Martí que el dit senyor legà per disposició testamentària. En 1788. Donen termini els treballs de construcció de les Sitges de Burjasot.

DE LA SETMANA DARRERA

DIA 24. EN 1707. Les tropes de Felip V l'incendiari assetgen Xàtiva cometent els més vergonyosos saquejaments i profanacions fins apoderar-se de la ciutat el 5 de Juny.

PER A ACCESSORIS I RECANVIS
EL MILLOR CAMÍ...

Joan Jordà

Avinguda Canalejas, 35 Teléfon 11 **XATIVA**

LES ARTS I LES LLETRES

MUSICA

LES MASSES CORALS

Estem avesats a les audicions mixtes (castellano-valencianes) i amb desgrat tenim que surtir a la palestra en defensa de la nostra autenticitat. Els orfeons o masses corals avui existents a la nostra ciutat de València deixen de complir una missió. Cal destacar-ne una: l'Orfeó Valencià. Així i tot, trobem en aquesta una manca d'orientació. Sabem d'els inconvenients econòmics amb què topen les nostres entitats artístiques i més cuan aquestes responen a un sentit valencià. No obstant, creem que es podria rectificar quelcom en la tria de programes, i donar una major importància o extensió a les nostres cançons.

La Massa Coral Normalista patix un altre d'aquests defectes de manca d'orientació valenciana. Les seues audicions folkloriques dedicades a les terres peninsulars són veritablement inconcebibles. Per a interpretar allò alié a nosaltres, cal que primer pugam concebir el que és nostre. Allò precisament que respón a un sentit valencià. Cerquen sinò en les formacions corals europees la naixença d'aquestes, i vorem con totes responen a un daler de donar expansió espiritual a l'ànima del seu poble. Equívoc lamentable el voler aclapalar totes les espiritualitats dels pobles de Ibèria per a interpretar-les damunt el cadafalc del saló d'actes. Hem fet diverses vegades un estudi sobre el procés que han de seguir les nostres agrupacions corals. Hem advertit tantes altres vegades el perill que suposa el mecanitzar la cançó, i també hem senyalat allò que deu ésser la nostra organització de cantaires. Si no som atesos restarem al marge de tot moviment mixte. No volem insistir.

Abans però, tenim que esmentar la nostra desagradable sorpresa en vore l'actuació «provinciana» de «Canto Coral Valencià». Ací ens trobem sense forces per afer-los comprendre allò que hem deixat escrit. Intentarem un altre dia dedicar unes ratlles a aquesta agrupació invertabrada del cant popular. Només en resta dedicar un sincer elogi als castellans, que amb gran entusiasme dediquen llur esforç enllà a terres del centre, per resussitar les populars tonades de la vella Castella, per tal de conrear el seu esperit. Al contrari de les de València que cerquen el seu, a dins de Castella.

CARBÓ

MARBAU

ÉS LA IMPREMTA QUE EDITA

El País Valencià

SALMERÓN, 13

XÀTIVA

LLIBRES

La Medicina Catalana.-

Arriba a les nostres mans el número 19 corresponent al mes d'Abril de la magnífica revista titulada així, portantveu de l'occitània mèdica, en la què seguint el pla acostumat, i entre altres coses, expressa en la secció titulada GALERIA D'OCCITANS IL-LUSTRES, la biografia del Doctor en Farmàcia en Francesc Carbonell i Bravo, nat a Barcelona l'any 1768 i mort el 15 de Novembre del 1837, que fou autor de nombroses obres i treballs d'investigació.

Publica a continuació, un magnífic treball sobre el Càncer Experimental en 1935 per F. Duran-Reinald de l'Institut-Rockefeller (Nova York) que fa un bon estudi sobre la investigació cancerològica en el passat i en el present. Estúdia el Càncer trasplantable i el Càncer provocat, establint el valor d'aquestes investigacions. Descriu després els factors genètics en el càncer espontani, així mateix les aportacions de l'embriologia experimental i acaba fent la discussió dels fets i de les possibilitats terapèutiques.

A més, publica un excelent treball sobre el terreny físiocquímic de la tuberculosi pels Doctors A. i J. Oriol i Anguera, on es fa l'afirmació que la tuberculosi s'hi assenta en teixits en els que predominen les oxidacions, citant els treballs experimentals fets per a comprovar-ho, i fa al final unes consideracions terapèutiques.

Com de consuetud, segueix la secció titulada «Hemeroteca Mèdica Occitana».

Es en fi, un magnífic número publicat amb tant d'encert que assolirà l'èxit merescut.

A. LLORENS

«Manuela», novel·la del film «Muchachas de uniforme».—Editorial Atena. Una obra que ha estat escrita a Alemanya y per diversos motius allà no ha estat publicada. En les versions editades a França i Anglaterra aconseguí un èxit definitiu. El senyor Francesc Payarols ha fet la traducció en la nostra llengua, amb una cura exquisida i un estil literari modern.

Recordem que la pel·lícula de la qual se'n deriva fou acollida amb gran espectació per aquells esperits delicats, subtils i seriosos que hi saberen vore alguna cosa més que un simple film: una magna lliçó de psicofisiologia i d'alta pedagogia alhora.

El llibre té l'avantatge sobre el film, que aquest ha estat bastit damunt la segona part de la novel·la i, en conseqüència, deixa a les fosques el ferment del drama de «Manuela». Tal com diu el traductor en el pròleg, cal haver seguit l'evolució de l'infant des del bressol per a poder comprendre perfectament la seua vida psíquica enmig de les seues companyes i de les seues mestresses.—T.

Memòria de la II Setmana Cultural Valenciana.—Publicacions del Centre d'Actuació Valencianista.

Ha estat publicada la Memòria de la II Setmana Cultural que organitza el Centre d'Actuació Valencianista recollint tots els parlaments, discursos, conferències, visites i exposicions que es varen celebrar.

L'edició acurada, ha estat feta per compte del senyor Joaquim Rieta, i sota la direcció del senyor Emili Beut.

Forma un volum de 247 pàgines en paper ploma i es ven al preu de 3 pessetes l'exemplar.

Servici d'informació bibliogràfica.—Ultra la informació que donarem des d'aquestes columnes de tots els llibres escrits en la nostra llengua, que es publiquen a Catalunya, Mallorca i País Valencià, dels quals ens arribe un exemplar a les nostres mans, donarem un servici d'informació bibliogràfica, responnent les preguntes que sobre aquest aspecte ens facen els nostres lectors, donant-los les dades que necessiten referents als llibres que els interessen be indicant-los on poden adquirir-los, be servint-los des de la nostra Administració.

RADIO

SOCIETAT VALENCIANA D'AUTORS

La mitja hora dels autors valencians

Conseqüència de les diferències sorgides amb la *Sociedad de Autores Españoles* i la *Unión Radio*, se'ns impediex seguir radiant «La mitja hora dels autors valencians» que veniem efectuant tots els dilluns, la qual cosa comuniquem a l'opinió, per fer constar als radioièns, que aquesta interrupció és estranya a la nostra voluntat i a la de l'emisora local, sentint vore'ns privats de reseguir la nostra labor, portada a efecte amb tant d'èxit, esperant poder continuar-la prompte.

SOCIETAT VALENCIANA D'AUTORS

EL TEATRE ANDALUS

El mimetisme en el teatre ha estat sempre la més dolorosa demostració de la seua decadència i si bé no es pot negar la responsabilitat del públic en acceptar tendències en pugna manifesta amb llur temperament, costums i pròpia cultura, no és menys cert que la manca de criteri propi en les empreses i el mimetisme en els autors, produïx una mena de indiferència i despego en l'espectador, i una producció sense cap trascendència, preocupació ni mèrit.

No es d'ara el teatre sense idees, sense problemes, ni bellesa estètica; ni tampoc és nou eixe teatre sense altra preocupació que la de produir la rialla, siga com siga; però lo que sí que és nou—malgrat lo injust i absurd del cas—és eixa inundació de teatre andalus (de lèxic, d'ambient i de colorit andalus) i lo que és pitjor, d'un andalusisme estret, migrat, pobre de concepcions estètiques—de vegades groller—que venen imposant-nos les empreses, sense cap raó que ho justifique, puix que els negocis no poden ser pitjors.

GUILLEM

Compreu llibres valencians, catalans i mallorquins.

Ens diuen que el donatiu en metàl·lic que la Caixa d'Estalvis de València havia fet als establiments benèfics de la ciutat i que tant de ressò va tindre, ha estat anul·lat pel Govern de Madrid.

No'ns ho expliquem, si és cert aquest acord. Sospitem que és cosa de la mateixa Caixa d'Estalvis quina Comissió gestora, després del colp d'afecte en l'opinió pública, s'ha penedit de la seua magnanimitat.

Al Laboratori Municipal d'Higiene li corresponien 25 mil pessetes destinades, principalment, a la lluita contra la paràlisi infantil que el Dr. Colvée havia estudiat fa poc en París amb el Dr. Petit.

Sabem que, vist l'acord de la Caixa d'Estalvis, els empleats municipals del Laboratori, caritativament, van a tornar rigorosament comprant cada dia un «xavo de cacau» per al manteniment dels dos «monos» que allí n'hi ha per a l'elaboració del suero antiparalític.

La República de les Lletres

Quaderns de literatura, art i política

Publicació trimestral

Direcció i Gerència: Ciril Amorós, 40

VALÈNCIA

ALTAVEU

«A Nosa Terra» publica el següent entrefilet:

«O señor Royo entrou na Marina —música de Arrieta que conocen todos os borrachos—facendo chistes da súa conosciada mala calidade.

E lembrou a frase de Méndez Núñez e falou de Cavite e Santiago de Cuba.

Como remate deu un viva a Hespaña única etc.

Agora si que decididamente vanse a pacificar os espritos.»

Las Provincias ha publicat en un dels seus números un article de propaganda signat per Anita de la Escosura, amb el següent titular:

«EL MAGNIFICO ESTAND DE LA VALENCIANISTA COMPAÑIA ESPAÑOLA DE ELECTRICIDAD Y GAS LE-BON.»

La senyoreta Anita pel què es veu ha descobert una cosa que nosaltres ni sixquera sospitavem. Res menys que la valencianista COMPAÑIA ESPAÑOLA DE LA DÉ... no volem tornar a fer l'anunci indirecte. Estem esperats només de pensar si algun dia la senyoreta Anita descobrix en Royo Villanova el tipus perfecte del valencianista.

Diario de Valencia, amb les seues Instantànies del dia, publicava el següent:

«Festividad de San Isidro, Patrón de los labradores. ¿Qué mayor gracia pudimos recibir ayer que la lluvia bienhechora, derramada con prodigalidad sobre nuestros campos? Parece ser que el mejor lote de la irrigación correspondió a Madrid. Nada tan natural y justo que el prudente margen de favor otorgado por el Santo a sus paisanos. El hecho es que por acá también nos llovió, si no lo necesario, si lo suficiente para animar a quienes ya veían sus cosechas más inseguras y vacilantes que la oposición de las izquierdas parlamentarias.»

Ja ho saben els nostres llauradors. El major lot de irrigación va correspondre a Madrid. Serà necessari reunir en junta general els elements atmosfèrics, el Sant i els patrocinats llauradors. Cal en tot moment un just repartiment d'aigües. Sobretot ara en l'estiu.

Un setmanari local ens fa cosquerelles per tal que l'anomenem des d'aquestes columnes. Devem advertir al redactor en cap de l'esmentat setmanari, que tenim a la seua disposició les nostres tarifes de publicitat.

De El Pueblo, diari que sortia a Madrid i que ja ha deixat de publicar-se, reprodreu un interessant paràgraf d'un comentari sobre l'afer de l'autonomia catalana en la Universitat de Barcelona:

«El cretinismo patriotero de los cavernícolas de hoy, como el analfabetismo andalucista de la dictadura, no puede producir más que resultados negativos. El hecho de Suiza, donde conviven tres idiomas, y la realidad de Bélgica, donde el flamenco y el walón, libremente empleados, no hacen sino contribuir al mayor esplendor de la Universidad, no significan nada para estos feroces hispanófilos... que ignoran lo mejor de la literatura española.»

Frente a su criterio cerril, defendemos nosotros lo único que puede defenderse: el derecho de los pueblos a emplear su lengua nativa y a decidir por sí mismos de sus destinos.»

EL NOSTRE PRIMER NÚMERO

Amb tota sinceritat hem de consignar en aquestes columnes que teniem una gran confiança amb l'èxit del nostre periòdic. Tot i això pensavem si el nostre optimisme podria ésser producte del nostre entusiasme i la nostra il·lusió. La realitat ha estat encara més afalagadora que el nostre desig. El públic ens ha favorit amb una acollida que, tanta, certament i francament no arribavem a esperar. Els kioscs han esgotats els números a la mateixa nit de la nostra sortida. El ressó del periòdic ens ha portat una important quantitat de subscripcions de la ciutat i de moltíssims pobles del país on han pogut arribar exemplars.

El nostre optimisme ha estat afermat i augmentat per els fets.

Hem rebut moltes cartes de amics felicitant-nos i encoratjant-nos. Procurarem merèixer-nos aquest afecte i adhesió amb la nostra tasca constructiva i renovetlladora.

«EL MERCANTIL VALENCIANO»

Molt ens plau transcriure tot seguit aquest solt que ens dedica en el número de diumenge:

«Periodismo republicano «El País Valencià»

Llegó ayer a nuestra redacción un nuevo periódico semanal, republicano y valencianista: EL PAÍS VALENCIA. Nada más grato ni más confortador que estas pruebas de ímpetu cívico y de plenitud intelectual que en nuestro horizonte—lleno de luz, vacío de autenticidad—plantean, esforzadamente, la urgencia de un resurgimiento de la conciencia valenciana.

EL PAÍS VALENCIA comparece ante la opinión pública para cumplir una noble misión educadora y altamente, hondamente patriótica, de la única España que ya es posible crear, ni imperialista, ni demagógica, ni montaraz ni loca: la España auténtica sellada con el lema de los maestros revolucionarios del siglo XVI: «Pau, justicia i germania».

Editado con pulcritud, escrito con verdadera dignidad, el nuevo periódico encontrará en nosotros una voz amiga y un tornavoz atento y cordialísimo.

Subrayamos, en el recuerdo de su grata lectura, el artículo de redacción y los que firman Blanc i Miró; Eduardo Martínez Ferrando, Jaume Vinatea, Vicent Garcés y Lisardo Arlandis.

Deseamos a EL PAÍS VALENCIA larga vida y total eficacia.»

Subscriuiu-vos
i compreu

«El País Valencià»

Estrofas al vent...

CONJUGACIÓ

Viure! Viure!
Sentir-se lliure,
i vore el món sobre un mig-riure
de fonda serenor...

Quin goig, quina alegria
simplificar la poesia
i fer un credo cada dia
del gran imperi de l'amor.

Simplificar... Simplificar...
Simplificar en tot moment
la nostra llar,
amb un continuu despertar
del nostre cor i nostra ment!

Simplificar-se i renovar-se eternament

Sentir... Sentir
i mai traïr
l'exemple de l'ahir,
que en altre temps esdevindra
pel nostre impuls omnipotent!

Fer el present del dema
més que el dema pel present.

Viure! Viure!
Gotjar i riure!
Sentir-se lliure!

Gotjar la vida amb fruició
per una extrema exaltació
del propi jo.

I conquerir en quant enans
el goig de fer amb pròpies mans
allò que esta del nostre alcanç:
sentir-se cada dia més humans...

ANGELÍ CASTANYER

EXPOSICIÓ DE J. GUMBAU

Hem arribat al saló d'exposicions de l'«Ateneo Mercantil», creguts que fariem judici d'un pintor, un estil i una tendència, i ens trovem, de sopte, amb una marretja que ens obliga a recordar que tot el que veem, és obra d'un mateix artista, que, sense dubte, tracta de trobar-se a sí mateix i cerca una personalitat pels indrets d'una joventut neguitosa, però amb una preocupació tan ferma «d'ésser», que és, precisament, allò que desconcerta a l'espectador, però que farà de l'amic Gumbau un excel·lent pintor si encerta a ésser fidel als imperatius de llur temperament.

Descartades les distintes èpoques que clarament es veuen a través de lo exposat, deixem de banda l'avenç notable en el dibuix i una major seguretat en el concepte, per bé, hem de dir-ho, no encerta a veure el color, malgrats els encerts de petits detalls.

El paisatge en l'amic Gumbau, és fred, aspre i sense ànima. Sembla fet en les foscuries de l'estudi i amb una retina cansada. Devia cercar la Natural on és i deixar de banda allò que precisa d'una sinceritat absoluta.

Els bodegons, prou entonats de color, però desdibuixats i amb la preocupació de tendències modernistes que no ho són quan es convertixen en amaneament.

Cal afirmar que la figura, és treballada amb més carinyo i entusiasme i es veu més estudiada—de vegades massa—però deu anar a l'espirit de la persona retratada, des preocupant-se d'és ser agradós. Millor tractades les teles que la carn i molt encertada l'expressió.

Esperem nous treballs, en els que l'amic Gumbau acuse una tendència definida i un criteri ferm d'allò que ell estime més alié al propi recobriment.

U.

EL PAÍS VALENCIÀ

PERIÒDIC D'ESQUERRA VALENCIANISTA

Bolletí de Subscripció

Nom:
Població:
Carrer núm. es subscriu al setmanari
«El País Valencià», per ptes. (1) al trimestre.
(Signatura)

(1) Subscripció de protecció, 3 ptes. Corrent, 2'25.

Serviu-vos indicar un probable subscriptor.

Nom: Domicili:

MOVIMENT VALENCIANISTA

FENT HISTORIA

(Ve de la pàg. 3)

Unió Valencianista era evident que actuava en política, però només en «política», sense matjar massa, encara que el seu fi va ser tindre un o uns jefes, que es deien Ignaci Villalonga i Joaquim Reig, avui diputats a Corts, l'un per la «Derecha Regional» i l'altre per la «Lliga Catalana». Quan un nucli eminentment polític i republicà es va apartar de la política ambigua i tèbia—aleshores— d'aquestos senyors, ens trobem a 1930. I aqueix grup funda l'Agrupació Valencianista Republicana, que vol dir política, i política republicana. El moviment polític pren aleshores, al valencianisme, un impuls, sobre el qual no cal insistir. Els valencianistes per les eleccions d'Abril del 31, obtenen per primera volta, càrrecs públics, representats pel senyors Francesc Soto i Enric Duran, candidats de la concentració republicano-socialista. Al mateix temps, consegüent una acta el senyor Reig per la Unió Valencianista en la candidatura monàrquica.

Però la acció neutralitzadora al valencianisme segueix el seu moviment. Davant de la impossibilitat del nenyor Villalonga, i del triomf de la República que desarticula la Unió Valencianista, de matix innegablement monàrquic, el senyor Reig inicia la seua política envolvent acostant-se cap a una entitat nova, d'elements joves d'ardit ideal apolític, cultural i propagandista, per a trobar en ell, fonament material a la seua visió «totalitària» del valencianisme, el Centre d'Actuació Valencianista. L'Agrupació Valencianista Republicana ha de mantindre per molt de temps l'actitud desagradable de l'acusació ferma, permanent, enèrgica del sentit republicà front a les maniobres «totalitàries.»

L'Agrupació, que va creure, com els republicans de debò, que Espanya tenia ja en la Constitució una base de progrés i de millorament polític i social, pensà que la seua missió era anar més enllà en aqueix anhel de perfecció que es va iniciar el 14 d'Abril, i estructura un nou ideari polític francament esquerrrà. Aleshores, encara no es veia massa clar el moviment aecctonari a Espanya; encara pensava que hi havia govern Azaña per a molt de temps, quan el senyor Reig es decideix a actuar en política, i el Centre d'Actuació inicia l'organització d'un partit de centre, però republicà. Aquesta tebior republicana del nou partit va apartar a l'Agrupació del seu contacte i la va lliurar de més difícils actuacions. El nou «Partit» no aplegà a constituir-se. L'Agrupació va

carregar també amb l'acusació pública de ser un nou entrebanc en la política «totalitària» per quant per ella es deixava de crear-se aqueix nou partit.

Al mateix temps, la reacció anava extenent-se per tot arreu. Comencen els dicteris i les injúries a Azaña. Les dretes van prenent posicions. Es parla de l'Espanya «destrozada», de la «persecució religiosa», i el senyor Reig abandona ja la situació expectant, parla més que mai del «valencianisme cent per cent», es mostra perseguit quan l'Agrupació va senyalant sempre la seua maniobra negativa, i fa creure que no importen dretes ni esquerres i que, per damunt d'elles està el seu valencianisme. Amb aquest cartell prepara la seua plataforma en «El Camí». I amb tots aquets mèrits de «leader» del moviment valencianista i en representació del nostre poble, es presenta en Barcelona junt a la «Lliga» mentre el senyor Villalonga eixia diputat per la «Derecha Regional». Hi havia encara qui pensava que, com el «leader» afirmava, anava a les Corts amb indepedència suficient respecte de Cambó per a plantetjar el seu «totalitarisme», «nacionalisme» i «valencianisme» menyspreador de banderies «que empetiteixen» el nostre ideal. Però com les Corts havien naixcut sota el signe de la creu i la corona, el senyor Reig ni el senyor Villalonga no poden, ni una volta sixquera, deixar de formar al cor de «separatistes» —«nacionalistes cent per cent»— del senyor Ventosa. Mentre, l'Agrupació tenia que trobar-se en l'instant més intensament dramàtic de la seua vida, sentint per ràdio la sublevació de Catalunya... en la impotència, contra tots. Els qui aquella nit es trobaven junts, mai no oblidarem lo que aleshores pensavem i lo que ara—encara—no podem dir.

Després del 6 d'Octubre, una etapa dura en la política valencianista d'esquerres. Les organitzacions que es diuen valencianistes i de dretes, surèn boiants damunt del temps amb bon vent i mar calmosa. Per a nosaltres representa molt. Una ferida que no començarem a restanyar més que quan el nostre pensament i la nostra paraula siguem lliures. Aleshores tindrem paraules per a tots, i la existència de nosaltres mateixos, és penyora viva de que la justícia es farà i serà complida.

Ara sols podem dir que la nit l'ànima se li ha trencat un punt la negror i que per la bretxa pot entrar la llum i anunciar un nou dia. Per si acàs no és més que un somni més, i per que siga una realitat resplendent devem tindre la mirada desperta i fermes els braços.

ANTONI IGUAL

El dilluns prop passat es celebrà Junta general extraordinària per tal de prendre acords respecte a la celebració de la III Diada Valencianista que tan sorollosos i creixents èxits assolix des de que, anyalment, començaren a celebrar-se en aquesta ciutat.

S'acordà que enguany, coincidixca l'esmentada Diada amb el «Dia de la Pàtria» que es celebrarà durant la IV Setmana Cultural Valenciana i que ha de tindre lloc a Xàtiva. Per a la coordinació de festes i actes, el Consell Directiu del Centre Valencianista, es posarà en relació amb els organitzadors de la IV Setmana Cultural Valenciana per tal que aquesta doble manifestació de valencianitat, assolixca al major esplendor possible.

Després d'altres assumptes de manco transcendència, s'alçà la sessió en mig del major entusiasme patriòtic i amb el ferm propòsit que la III Diada Valencianista supere a les anteriors.

NOTA TRISTA

El dimarts per la nit va deixar de viure la preciosa xiqueta del nostre soci Josep Ferrer.

COSQUERELLES

ANEM AL «FUTBOL»

Un partit gran de «fútbol» es dona a Espanya.
—Qui és aquell «delantero»?
—Un tal «Azaña».

Enrolat als contraris hi ha un tal «Lerrús», procedent d'un «equipo» que és andalús.

Del porter no se fien (Serà Marraco?) Però diuen que «Azaña» el farà un taco,

perquè el tal delantero, sempre que vol, a la porta contrària li fica gol.

Al partit del Mestalla caurà per terra un que ara és Ministre per fer-nos Guerra, alinat d'un tal «Lúcia» (un carca... mal) presentat per la Dreta i... Regional.

No se sap qui és el «rèfere». Qui ha de pitar? Si és per ganes, la Dreta no pot faltar.

Per al «match» del Mestalla que haurà demà, segons diuen no queda ni mitja entrà.

De segur la faena del tal «Azaña» ha de ser celebrada per tot Espanya.

BATISTE CONCA

Enviem a la família el nostre més sentit condol.

Comité pro Monument als màrtirs de l'incendi de Xàtiva i a les llibertats valencianes

Aquest Comité celebrarà Junta ordinària el diumenge prop passat. L'escultor senyor Bolintxes donà compte d'estar completament acabada la maqueta del monument qual magnitud, severitat de línies i austeritat de concepció són insospitats.

Es trauran fotografies d'aquesta maqueta que han de servir per a la propaganda que promte ha de començar per tots els indrets del País Valencià amb gran intensitat. S'acordà posar la primera pedra del monument a la celebració del «Dia de la Pàtria» i III Diada Valencianista qual fetxa exacta s'anunciarà i el mateix dia serà exposat al públic en un dels aparadors de la ciutat de Xàtiva el magne i grandios projecte del dit monument, original dels Arquitectes valencianistes en Salvador Donderis i en Joan Bte. Carles.

D'aquest monument ha d'ocupar-se'n EL PAÍS VALENCIÀ amb l'extensió que cal a una realització de tal envergadura i de tan transcendental significació per als destins del nostre País.

PENYA «PENSAT I FET»

Aquesta Penya ha traslladat el seu domicili social des del carrer Sant Vicent (Bar) on abans el tenia, al Centre Valencianista, plaça Castelar número 1, des on seguirà practicant les seues activitats festives i excursionistes sempre baix el signe del valencianisme.

EXCURSIÓ

El pròxim diumenge 26 dels corrents s'organitza una excursió a peu, a Manuel.

Punt de reunió: Centre Valencianista a les 8 del matí.

CENTRE D'ACTUACIÓ VALENCIANISTA

Conferència pel doctor Francesc Beltran i Bigorra.

Dimecres 15 dels corrents donà en l'estatge social del C. d'A. V. una interessant conferència el savi catedràtic de la Universitat de València doctor Francesc Beltran i Bigorra, que dissertà sobre «El País Valencià en les passades eres geològiques».

Començà palesant la importància que té per a l'home el coneixement de la constitució geològica de la terra on viu, per les deduccions útils que pot traure en diversos aspectes i en particular en l'agrícola.

Diu que formades les terres arcaïques i primàries de la península, les terres valencianes estaven cobertes per la mar. Estúdia les transgressions i regresions marines que tingueren lloc en el nostre país durant l'era secundària i sobretot les del període juràsic del que es troben caragols com els Ammonites i Belemnites en la Serra d'Espa-

dà, en el Dessert de les Palmes i en la Font d'En Carroç.

Descriu un període en que les terres valencianes eren cobertes de llacs, i en que hi havia una abundant vegetació i la vida d'animals grans, com eren els Iguanodons que semblaven kangurs gegants, les restes del quals s'han trobat en Benageber i en terres de Morella.

A darreries d'aquesta era, diu que el País Valencià estava format per muntanyes baixes i gran extensions. A començament de l'era terciària, diu que tret d'una zona prop de Xàtiva, Alacant i Múrcia, la resta del País Valencià estava coberta per una mar que comunicava l'Atlàntic i la Mediterrània i que anava per baix de Serra Morena. Enaquesta mar hi havia taurons, el tanymany dels quals pot jutjar-se pel fet de tindre dents d'un decímetre. (3 centímetres els majors actuals).

Té lloc en aquesta era l'aixecament de muntanyes seguits més avant d'esfondraments d'estrats i erupcions volcàniques; petjades dels volcans es troben en la Serra d'Espadà, Alfonteuilla, Vall de Uxó, etc.

Després d'una nova transgressió marina es realitza un nou moviment orogènic que uneix la resta de la península a les terres valencianes.

S'esfondren les costes valencianes que entraven més endins que actualment i donen lloc a la forma ovalada de les costes.

Es formen nous volcans, com el de Cofrentes que tenia tres cràters i el de les Illes Columbretes que són d'origen volcànic, i també el de la Torre d'Espioica.

Diu que aquesta activitat ígnea s'apaga pel temps, manifestant-se més avant per terratrèmols com els que es van observar en el Castell de Montesa, Canal de Navarrés, Xàtiva i Benigànim.

Fa poc encara n'hi hagué un molt lleuger en Quesa.

La magnífica dissertació del doctor Beltran i Bigorra fou seguida de nombroses felicitacions i aplaudiments.

A. LLORENS

JOVENTUT DE L'AGRUPACIÓ VALENCIANISTA REPUBLICANA

El dia 17 dels corrents es celebrà Junta general extraordinària per a tractar, entre altres assumptes de la dimissió del Comité Executiu i elecció del nou Comité.

Va ésser elegit el següent:

President, Manuel Carreres.

Secretari, Enric Pla.

Tresorer, Vicent Pont.

Comissari Polític, Manuel Clement; de Propaganda, Francesc Calabuig; de Cultura, Salvador Gunha; de Cultura Física, Joan Tomás.

El nou Comité s'ofereix a les entitats esquerranes i valencianistes per a la tasca conjunta de revalorització dal nostre Poble i recobriment de la vera República.

ELS ESPORTS

FUTBOL

ALMUÇAFES

A. C. Almuçafes, 6 - L'estel (de l'Agrupació Valencianista Republicana), 3.

El propassat diumenge es va inaugurar el camp local celebrant-se aquest partit que resultà molt interessant.

L'handicap que representava per a L'estel la manca del seu defensa i del mig esquerra junt al joc admirable desenrollat pels locals, feu possible la diferència de tanteig, malgrat l'entusiasme i l'esforç realitzat per L'estel.

Es distingiren per L'estel: Tormo, Peiró, Bonilla i Diaz. Per l'Athlètic, Ramonet i Manolo.

L'aliniació dels equips fou la següent: L'estel: Peiró, Bonilla, Tormo, Queralt, Collado, Valero, Colmenar II, Colmenar I, Estruch, Diaz i Martínez.

A. C. Almuçafes: Aparici, Moreno, Lacruz, Alepuz, Ernesto, Ribes, Ramonet, Ludena, Manolo, Sanchez, Rodrigo.

CAMPIONAT COPA ESPAÑA

COM ES JUGARÀ EL TORNEIG

Per tal de no haver d'efectuar un sorteig per a determinar el encontres de quart de final i semifinals amb el celebrats diumenge anterior per els vuitens de final queda ja determinada la forma en que es desenrollava aquest any el Campionat Copa d'Espanya.

Rònegament tindrà lloc el sorteig per a fixar els camps en els que es jugaran els partits de quart de final i semifinal en primer terme.

El vencedor del Celta-Sabadell s'enfrontarà amb l'Athlètic de Bilbao-Betis; el vencedor d'aquest contra el vencedor de vencedors Sporting-Barcelona i Llevant-València, fixant-se així un finaliste. Igual es farà amb Sevilla-Madrid; Athlètic de Madrid-Racing; Osasuna-Badaluja i Saragossa-Oviedo.

EN EL CAMÍ FONDO

Llevant, 4; València, 1

Com en actuacions anteriors el València fou una sombra d'equip. Així com en Bardin, tingue sort, i pogué passar al davant, en el partit jugat contra el Llevant li mancà la sort, s'imposà la millor tècnica i el major entusiasme, puix en tot moment l'equip del Grau fou superior al València traent-li un avantatge de tres gols que els permeteix fer-se la il·lusió d'enfrontarse contra el Barcelona.

Part de culpa de la derrota del València fou la manca de mig centre, que li va fallar. Els mitjos-ales anaren de cap volent corregir els continus falls del seu company de línia.

Indubtablement que l'equip llevantí trobà moltes facilitats per a arribar a la porteria valenciana; també però, és cert que en aqueix aspecte lligaren més joc i aquest fou més perillós.

El primer temps finalitzà amb un empat a zero, gràcies que el triu defensiu del València va estar prou encertat i va poder contindre el perillós joc de la delantera llevantina.

La segona part va ésser més moguda; el primer gol es marcà als set minuts en una meele davant de la porta de Nebot, i Calero cospà el primer tanto aprofitant-se d'aquesta ocasió. En un centre de Puig II, Artigas en acrobàtic salt, l'empalmà de forma fantàstica i el convertí en el segon tanto per als seus. Als 32 minuts, és Costa el que marcà el primer i darrer tanto per al València. Pocs moments després, Puig II és l'encarregat de marcar el tercer gol per al Llevant i finalment una falta comesa per Pasarin prop de l'aria de penalty dona lloc a que Núñez, amb un tir fort, marque l'últim tanto per al Llevant.

Aliniacions.—València: Nebot, Melenchon, Pasarin, Bertoli, Santos, Conde, Torredeflot, Goiburru, Vilanova, Costa i Santi.

Llevant: Vidal, Núñez, Puig I, Dolz, Guillem, Porreras, Puig II, Artigas, Calero, Felipe i Aparicio.

Entrada, un reventó; el públic correctíssim. L'arbitratge, a càrrec de Camorera, fon discret.

RESULTATS DELS ALTRES PARTITS

En Madrid: Athlètic de Madrid, 4; Racing Santander, 3.
En Badalona: Badalona, 4; Osasuna, 3.
En Sevilla: Sevilla, 1; Madrid, 0.
En Gijon: Sporting, 1; F. C. Barcelona, 2.
En Vigo: Celta, 4; C. S. Sabadell, 3.
En Saragossa: Saragossa, 2; Oviedo, 0.
En Bilbao: Athlètic, 1; Betis, 2.

DORRANFÉ

ALCÚDIA DE CARLET

El diumenge passat es jugà un interessant partit entre el Peña Cardona, del Grau i l'Alcúdia.

Guanya l'equip local per la mínima diferència; però el resultat no indica la marxa normal del partit, puix ambdós equips posaren tal entusiasme en el joc —un partit com fera molt temps no s'havia vist a Alcúdia— que no hi hagué moralment vencedors ni vençuts.

Resultat: 4 a 3.
Els millors: Tari, Terol i Miralles pel local i el davanter centre i els estrets pel visitant.

EL CORRESPONSAL

CICLISME

S'ha publicat un detall de les quantitats cobrades pels corredors que han pres part en la primera volta a Espanya.

Gustau Deloor, 16.386'02 pessetes.
Marian Canyardó, 11.456'11 pessetes.
Eduard Molinar, 11.256'35 pessetes.
Antoni Digneff, 8.027'31 pessetes.
Max Bulla, 5.271'15 pessetes.
Alfons Deloor, 3.274'14 pessetes.
Lluís Barral, 2.662'46 pessetes.
Francesc Adam, 2.449'01 pessetes.
Pau Bianchi, 2436'14 pessetes.
Salvador Cardona, 2.049'66 pessetes.
Joaquim Bailon, 310'81 pessetes.
Fermi Trueba, 212'50 pessetes.
Francesc Muià, 96 pessetes.
Lucia Montero, 87 pessetes.
Manuel Trueba, 12 pessetes.

El guany dels corredors és de 81.101'05 pessetes.

DORRANFÉ

CINEMA

PRINCIPIS

«L'art per l'art» deien els clàssics. Els classistes diem: «Apliquem l'art al materialisme i el materialisme a l'art». Així puix per a un classista, l'Art, en aquest cas Cinema, no pot deslligar-se de la política. Però política és aquell sentit més ampli de la paraula, que és el dale de millorar el present amb un nou estat de coses, d'idees i de procediments; no en el sentit de regular a temps arcaics de mètodes semisalvatges.

Perquè art que no vaja animat per una ambició suprema de millorar o millorar-se, mancarà de tota força exemplar i transcendent. Altra cosa aplicada a l'Art serà un malgast d'energia sense profit de res i de ningú; i açò per a nosaltres equival a un crim, perquè tot treball artístic, mecànic o intel·lectual deu ser dirigit, enfocant vers un millorament bé col·lectiu, bé personal, bé d'una classe.

CINEMA I POLÍTICA

El Cinema, doncs, no pot deslligar-se de la política. Històricament així ha estat sempre. De vegades, però, aquesta política ha estat en els interessos de la força directriu (no els directors) de la producció. Tal ha passat sempre en languilàndia. Perquè els ianquis foren potser, els primers a fer evident aquesta consigna. Però heus que els ianquis es diuen «democràtics», és dir, que calia fer les coses amb discreció, d'un mode solapat i ambiu...

I véreu allavors films i més films on se'ns presentava l'obrer que vivia en una llar paradisiaca després d'un feliç dia de treballs... Banquers que després d'arroinar a milers de famílies eren presentats com màrtirs del treball, auriolats de santa unció... Pseudo-revolucionaris que després de voler destruir el capitalisme, es convertí en un dèspota del mateix i així altres coses semblants...

Cinema ianqui. Fals i traïdor mai s'atreuix a donar la cara, a parlar clar... tampoc el francès ni el d'Anglaterra...

Calgué que fóra Rússia la que trencant tota la falsària de tots aquells podrits democratismes començara a aplicar l'art al materialisme d'un mode resolt, clar i terminant!

Però heus que algú li ha seguit els passos. Goebbels, mà drete del conductor d'Alemanya s'ha deprés lletra per lletra la lliçó...

Però en aquest món i en totes les latituds per a fer les coses i fer-les bé, cal, sobre tot la intel·ligència. I en la U. R. S. S. els homens que porten el cinema estudien i pensen allò que fan i com ho fan. Però mentre els films soviètics porten en la seua entranya un vigor i un apassionament, que els fan, malgrat tot el que es diga, compatible amb les grans concepcions humanes i artístiques, els films de l'Alemanya hitleriana, falts d'una vital intel·ligència, i limitats pel rancuniós esperit del partit nacionalista, restaran sempre encadenats, morts, sense intel·ligència i sense saba.

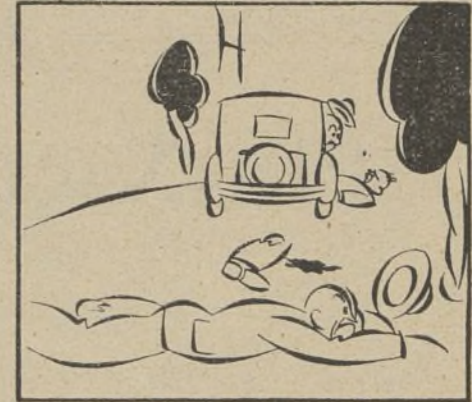
Cinema i política. Un art i uns interessos fortament lligats. No pensem en separar-los, però enfoquem-los, dirigim-los cara al nostre camp!

JOSEP MASCARELL

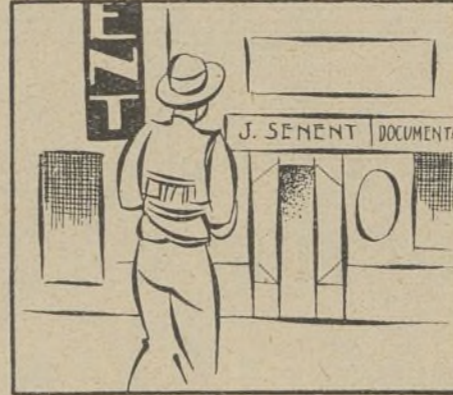
A VN HAVIDO DE CARCAIXIENT EL FA BON CHOIFER SIENENT

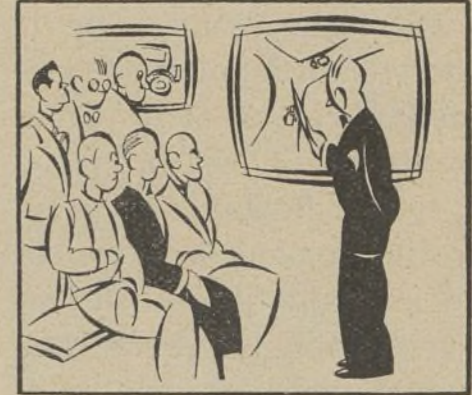
EN ELS DINES QV'AFODRA VN AVTO. GORI. COMPRA

LA PRIMER VEGA QV'IXIA FEV VNA CARNISERIA

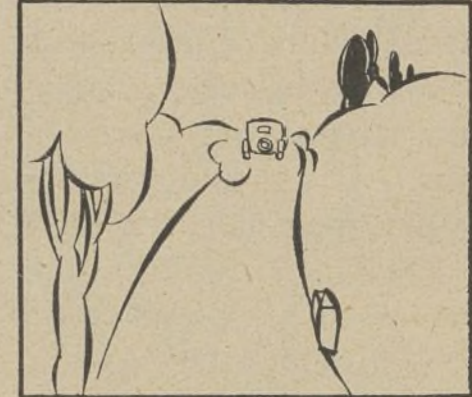
EL SEV EPILEC VEENT EL FEV BVSCAR A SENENT

EN L'ACADEMIA LOGRABA DEPENDRE MOLT SENT TAN FABA

ELS DEMÉS SE LI BVRLABEN I EN BROMES EL MOLESTABEN

PERO ACABÁ LA CARRERA I ES MENCHA LA CARRITERA

J. SENENT DOCUMENTACIÓN AUTOMÓVILES. ENSEÑANZAS Y CARNETS DE CHOFEROS. COLON 58. TELEFONO 12.900

AFAMATS ENTRESOLS DE TEIXITS

Carrer de la Sang, 6 i 8

Hem rebut importants partides de Llaneria, Panyeria i un gran assortit en Sederia. Tot per a la temporada d'estiu, a preus quasi regalats.

Casa especialitzada en la fabricació de Senyeres valencianes i espanyoles. Confecció de Mosquiteres

Entresols del carrer de la Sang, 6 i 8 - Teléfon 16032

VALÈNCIA

US AFITAREU PERFECTAMENT

AMB LES FULLES

ORIÓ

Vicent Sancho

Agent de Duanes (Successor de M. Real Palanca)

Avinguda Blasco Ibáñez, 6 ... Teléfons 14608 i 15489

Cavallet d'embarc, núm. 37 - Teléfon 30547

CAFÉ RESTAURANT

GRAN SOROLLA

PROPIETARI: JULI CUEVAS GOMEZ
ALFRED CALDERON, 7, I PEREZ PUJOL, 6

TELÉFON 10850

VALENCIA

Especialitat en cuberts i a la gran Carta - Bodes i Banquets
Servici esmeradíssim

EL PAÍS VALENCIÀ

PERIÒDIC D' ESQUERRA VALENCIANISTA

Un home normal i sa d'esperit no pot tenir dues pàtries, en el sentit nacional d'aquest mot.

A. ROVIRA I VIRGILI

EL PROXIM DILLUNS COMENÇARÀ A MADRID LA VISTA CAUSA CONTRA EL GOVERN DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Davant la proximitat de la vista de la causa contra el Govern de la Generalitat de Catalunya, volem assenyalar el fet polític trascendental que durant quatre dies començant el proper dilluns, es plantetjarà al saló de actes del Tribunal Suprem. Hem vist tanmateix els escrits de conclusions provisionals dels advocats defensors, senyors Giménez Asúa, August Bàrcia, Ruiz Funes, i Angel Ossorio i Gallardo. Aquest darrer que actua com a defensor del President Companys, plasmava en el seu escrit les circumstàncies i els mòbils que produïren a Catalunya les tràgiques jornades del 6 d'Octubre.

Nosaltres però, encara recordem aquella matinada del 7, quan Companys, amb aquella serenitat que caracteritza la seua actuació al davant de la més alta representació de Catalunya, sortia junt amb els seus consellers de l'edifici on moments abans es proclamava l'Estat Català dins de la República Federal Espanyola. No mancà una veu que li indicava la possibilitat de l'escàpol. La seua resposta fon contundent: Moments després passava junt amb els seus companys de govern entre aquelles dos fileres de soldats que els conduïren davant del General Batet. Aquest en voler iniciar un discurs, Company el tallà en sec: —Som presoners i no hem vingut General, a sentir discursos. Féu de nosaltres el que cregau que s'ha de fer.

Companys a'adjudicava tota la responsabilitat d'aquells fets. Es feia responsable d'aquell fet polític plantejat hores abans i que avui encara, esdevé fatalment de la conducta, diemne difícil, dels actuals governants, amb un problema viu i sense solució possible dins les estretes normes de convivència peninsular d'aquest gabinet.

El President Companys és l'únic responsable. Aquesta és la seua afirmació. Els consellers són al seu costat. El pròxim dilluns es vorà a Madrid aquesta causa davant del Tribunal de Garanties. Cal que la democràcia valenciana se n'adone del fet trascendental en vore com homens de la més ferma convicció republicana son jutjats per el més alt tribunal de la República.

Escolteu E. A. J. 36
RADIO-XATIVA

De 11'30 a 1 i de 7 a 9, i emissió especial a les 12'30 de la nit.

LA SETMANA POLITICA

(Ve de la pág. 1)

ma mínim de convivència que justifique el fet col·laboracionista. Es evident que a Gil Robles se li ha jugat molt brut en l'afar de la llei de Premsa. Clar que tot es merèixerse-ho, pero hi han coses que hom no pot pagar sense que una tercera persona resulte la víctima; i ací la víctima pot ser l'interès de la República i la dignitat parlamentària sobre tot. Aquesta llei de Premsa fou composta i propugnada pel radical Vaquero a mida de les aspiracions cedistes i en hores en que era Ministre de la Governació; i ara, en sortir al Parlament, ha estat impugnada, junt amb les oposicions de tota mena, per la mateixa minoria radical que abans la propugnà i que, naturalment, ha degut intervindre per a què es posara a discussió com a projecte de Govern... El «faut» a Gil Robles és ben patent, i quan aquest no protesta massa és que no deu estar lluny la compensació...

El debat sobre política internacional no deixa vore clar més que una cosa: que no hi ha res clar en la política espanyola respecte a política internacional. Dóna molt que pensar aqueix empeny de Romanones en no intervindre més que en problemes on no siga precis mantindre un criteri polític, per bé que siga el millor mode de socavar el règim. El Ministre d'Estat, senyor Rocha, ha fet una altra vegada d'aprenent, i encara d'aprenent detestable. Ni orientació ni habilitat. Les oposicions se li han vengut damunt sense esforçar-se, bé que tampoc ha hagut un criteri concret oposicionista ni tampoc la qualitat del debat podia permetre conseqüències clares i definitives. Resum: una bona incursió dels elements monàrquics en la seua tàctica d'impedir una franca i eficaç orientació de Govern.

Els darrers esdeveniments en punt al problema de l'atur forçós posen també de manifest una pugna interior de la que el Ministre de Treball, senyor Salmon, cedista, no queda en massa bon lloc. Per ara, és la mateixa Comissió la que està en desacord manifest respecte a les dues orientacions que lluiten per prevaldre; d'una banda, l'antic projecte de Guerra del Rio, i d'altra el del Ministre cedista. I el cas és que el d'aquest tampoc

ECONOMIA

PORTIC

Tractar de temes econòmics té les seues dificultats, no ja per la complexitat dels factors que regulen l'economia sinò perquè s'ha fet d'ella una ciència tan especial, que en assimilar-la a les especulacions de sectors determinats, quasi sempre per conveniències de classe, l'han convertit en privilegi d'uns quants que en anomenar-se «especialistes» o «tècnics» s'els adherix el segell d'una secta que més bé pareix destinada a dictar lleis maquiavèliques que a regular un dels factors més essencials per

no ha mereixcut una gran acollida dels diputats populistes... Res, que no podem eixir-se'n de la paradoxa.

De tot açò vindrem a traure alguna concreció en la setmana parlamentària entrant, que se li pareixerà prou a la que estem patint. Gil Robles farà els possibles per què la llei de premsa s'aprove amb el màxim contingut depressiu per a la lliure manifestació del pensament—per de promte és ell el qui ha de dur la veu del Govern en la discussió parlamentària—; i tampoc no deixarà que l'acoplament i realització del projecte d'atur forçós caiguen en altres mans que no siguen les del seu partit. ambdues lleis venen a ser la base que possibilita el fet de la darrera etapa cedista, i cal pensar que no es deixarà prendre la iniciativa i tot allò que a més li siga necessari. Però Lerroix ja hem vist que és mestre en el «faut» i encara no sabem lo que pot passar.

Escó

al desenrotll de la vida del home.

Açò ha fet, segurament, que hi haja una certa prevenció cap a les coses de la ciència econòmica i que elles pareguen deslligades de les preocupacions de tot aquell que no pertanya al grup d'especialistes, de vegades al servei d'interessos particulars, sovint en pugna dels interessos generals que pertoca regular en l'economia política sana.

I és un greu error ben lamentable la existència d'eixes prevencions car la ciència econòmica té lligases i derivacions tan íntimes amb les coses de l'esperit que no hi ha dret a situar-la aïlladament, de vegades amb una mica de despreci per massa materialista, per massa allunyada d'aquelles delicadeses que per la seua immaterialitat ens plauen. No, no es pot dir en nom dels idealistes que cal postergar la ciència econòmica, que cal deixar-la de banda, si es vol conrear l'esperit, si es vol recrear en especulacions espirituals al marge d'activitats materials.

Per a conrear íntegrament l'esperit cal regular, encauçar, canalitzar la vida, i ens referim a la vida material que menyspreuen els que parlen en nom dels espiritualistes, perquè de la marxa d'aqueixa vida es deriven les activitats del psiquis.

Volem, puix, en sentar aquestes consideracions cridar un poc l'atenció dels nostres lectors cap aquesta secció que obrim avui en el nostre setmanari per a tractar-hi allò que afecte a qüestions econòmiques, especialment de l'economia valenciana, per a la que caldrà confeccionar normes, fer entorn d'elles comentaris, per tal de estructurar-la amb el sentit d'equitat que escau a l'esperit liberal del nostre poble.

Obirarem els paisatges d'altres latituds, les activitats d'altres climes espirituals, per tal de sospesar les experiències i poder aportar a l'obra de renaixença de la nostra Pàtria els factors que calguen a l'ordre econòmic autènticament nostre, sense oblidar aquells elements essencials que afortunadament acusa la nostra personalitat.

Sabem que per a seguir la línia que pertoca a una conducta clara i terminant, és necessari ser inflexibles, per a lliurnos d'influències i sugestions que poden ser perilloses, i és perquè tenim aquest convenciment per el que en informar els nostres lectors ho farem sense por i amb les armes que requereix el compliment d'aquest propòsit: sinceritat, equanimitat, sentit equitatiu i humà, i, sobre tot, un amor que ens estimula: la nostra Pàtria, el País Valencià.

Previnguts d'allò que constitueix les angúnies que sol produir el palesar la veritat, estem disposats a suportar-les ja que volem seguir la trajectòria que es derive de les realitats, per tal d'arribar a conclusions inequívocues que permetixquen la natural superació que somniem per a tots els ordres on es desenvolupe l'home.

En tot temps han tingut íntima relació amb totes les activitats de l'home, la conseqüència de les normes econòmiques, però hem de convindre en què en els moments actuals està més acusada aquesta relació que ja entrarem a esbrinar en altra oportunitat, car avui, en obrir aquest portic, no fem més que enumerar uns propòsits per al compliment dels quals, hem de posar a contribució tots els nostres esforços per tal de sentir la satisfacció del deure complit.

Ho demana així la causa perquè lluitem.

G.

ALS NOSTRES LECTORS I SUBSCRIPTORS

L'administració dóna les gràcies a tots aquells amics que ens han felicitat per la distribució feta, quasi de sobte, com ja molts saben.

No obstant, preguem tant als subscriptors com als que encara no ho son, ens facen conèixer qualsevol defecte o anormalitat que observen, per tal d'esmenar-la en profit de tots, per la qual cosa us donem les gràcies a la bestreta.

L'Administració

LA VISITA D'AZAÑA

(Ve de la pág. 1)

és la nostra, i no és la nostra, no per exclusivisme, sinò perquè amaga una mercancia, perquè està confessionalment condicionada i nosatres la volem (perquè no la concebim d'atra mena) incondicionalment a l'ànima: valencianista per sobre tota atra condició.

F. BLANC I MIRÓ